

3. Бродецкий Г.Л. Системный анализ в логистике. Выбор в условиях неопределенности. М.: Academia, 2010. 336 с.

4. Виговська В.В. Управління фінансовими ресурсами суб'єктів малого підприємництва: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.04.01 «Фінанси, грошовий обіг і кредит». К., 2006. 22 с.

5. Виноградова Е.В., Ластовенко А.В., Белопольская Т.В. Оптимизация управления денежными потоками предприятия: монография. Донецк: ДонНУЕТ, 2007. 194 с.

ГРОШОВІ ВІДНОСИНИ ТА РІЗНОВИДИ ГРОШЕЙ В УКРАЇНІ

Бугаєвський М.С.

Науковий керівник: Курденко О.В, асистент

Харківський національний університет радіоелектроніки

Неодмінним атрибутом будь-якого суспільства, який характеризує певну стадію його розвитку є гроші. Поява грошей – це природний результат людського співіснування.

Гроші є основою будь-якої економіки, забезпечують життєдіяльність кожної з ринкових структур, сприяють подальшому розвитку процесу суспільного відтворення матеріальних та нематеріальних благ, їх виробництву, обміну, розподілу та споживанню. Грошові відносини є найскладнішим елементом ринку.

Сучасні паперові гроші належать до кредитних грошей, тому що розвиваються на кредитній основі. Кредитні гроші є неповноцінними знаками вартості, які виникли і функціонують в обігу на основі кредитних відносин. Вони є борговими зобов'язаннями певних суб'єктів ринкової економіки. До кредитних грошей відносять: вексель, банкноту, чек, депозитні та електронні гроші.

Так, вексель з'явився і почав використовуватися як платіжний інструмент раніше, ніж банкнота, яка бере свій початок з векселя. Чек з'явився після того, як банки стали приймати гроші на вклади, тобто приблизно одночасно з банкнотою. Власник вкладу міг взяти розписку банку і використати для платежу за своїми зобов'язаннями. Вексель – це письмове боргове зобов'язання, яке дає його власнику незаперечне право вимагати від боржника вказану в ньому суму платежу після закінчення встановленого строку [1].

Банкнота – це простий вексель емісійного банку, безстрокове зобов'язання, не пов'язане з конкретною торговельною операцією. На відміну від векселя, банкнота має суспільну гарантію, є безстроковим зобов'язанням, не пов'язана з конкретною торговою операцією, випускається в будь-яких купюрах.

Чеки являють собою цінний папір, нічим не обумовлений розпорядженням власника органу банку здійснити платіж зазначеної в ньому суми особі, яка пред'явила чек до оплати. Банки використовують чеки у двох

формах: для отримання готівки в банку, а також для безготівкових розрахунків. Розрахунки чеками створюють певні перешкоди для вільного обороту грошей, тому закономірним було виникнення депозитних грошей [2].

Депозитні гроші є неповноцінними знаками вартості, які не мають речового вираження та існують як певні суми на банківських рахунках і використовуються для платежів у безготівковій формі. Депозитні гроші – це різновид банківських грошей, який існує у вигляді певних сум, записаних на рахунках економічних суб'єктів у банках. Їхнє пересування здійснюється на рахунках у банках за допомогою чеків, платіжних доручень, пластикових карток тощо. Потреба в такій формі грошей зумовлена посиленням вимог щодо економічності та зручності грошового обороту тоді, коли його обсяги і суми окремих платежів досягають значних розмірів. У сучасних умовах депозитні гроші стали основною формою грошей у країнах з розвинутою ринковою економікою [3].

Різновидом депозитних грошей є електронні гроші, які існують у пам'яті комп'ютерів і здійснюють свій рух автоматично за безпосереднім розпорядженням власників поточних рахунків. Електронні гроші представляють собою інформацію в електронній формі. Ця форма органічно поєднує у собі всі переваги депозитної та готівкової форм грошей: немає потреби переносити чи перевозити великі маси готівки; досягається значна економія витрат на їх виготовлення, збереження, перерахування, перевезення.

Носієм електронних грошей є пластикова картка – іменний грошовий документ, що видається банком власнику поточного рахунку і дає йому можливість оплатити через комп'ютерні мережі свої покупки і погасити борги переказом грошей по рахунку без використання готівки [3].

Сутність грошей, певною мірою, розкривається через явище, як конкретна властивість, що виражає зовнішні ознаки реальної дійсності, яка виражається через форму вияву грошей, зокрема їх функцій.

Взагалі сучасні гроші виконують такі основні функції: засіб визначення ціни; засіб обігу; засіб платежу; засіб збереження і нагромадження цінності; засіб інформаційного обміну з оцінки і прогнозу об'єктів, явищ, процесів соціально-економічного характеру.

Зокрема, функція грошей як засобу визначення ціни здійснюється через цінове вираження відносної вартості товарів, тобто за допомогою грошей встановлюються ціни на товари.

Виникнення і поширення електронних грошей дає можливість усвідомити інформаційну сутність грошей [4]. За допомогою інформаційної функції грошей відбувається оцінка стану економіки країни в цілому та окремих господарств, здійснюється прогноз економічного і соціального розвитку держави, планується робота підприємств в перспективі.

Література:

1. Гроші та кредит: підручник. 4-те вид., перероб. і доп. К.: КНЕУ, 2006. 744 с.

2. Семко Т.В., Руденко М.В. Гроші та кредит у схемах і таблицях: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 158 с.

3. Економічна теорія. Політекономія: підручник. 6-е вид., перероб. і доп. К.: Знання-Прес, 2007. 719 с.

4. Євтух О.Т. Інформаційна сутність грошей через призму сучасних фінансів. *Фінанси України*. 2003. № 7. С. 3-8.

АНАЛІЗ І СИНТЕЗ: НОВІ ПРОБЛЕМИ

Ветчинкіна Д.С.

*Науковий керівник: Бабайлов В.К., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Відоме, що діяльність менеджерів і особливе підприємців є дослідницька за своєю суттєвістю. А основним засобом будь-якої дослідницької діяльності являються метод, методики, методології, в основі яких є аналіз і синтез. І роль дослідницької діяльності, роль аналізу і синтезу при переході к постіндустріальному, підприємницькому суспільству буде тільки зростати. Тому вирішення проблем уточнення трактування аналізу і синтезу стає виключно актуальним. Але й до теперішнього часу в літературних джерелах склалося стійке виключно спрощене трактування сенсу аналізу як поділ цілого на частини, а синтезу як з'єднання окремих частин в єдине ціле [1], [2]. Однак сучасний рівень і масштаби дослідницької діяльності не задовольняє таке занадто загальне трактування аналізу і синтезу. При такому їх трактуванні відсутнє головне – мета поділу цілого на частини. Тому в даній доповіді вирішується проблема вдосконалення трактування аналізу і синтезу.

При вирішенні даної проблеми, перш за все, був зроблений висновок, що безцільний аналіз і синтез існує тільки в природі, і такий аналіз і синтез не є методом. Аналіз і синтез тільки тоді стає методом, коли є засобом вирішення існуючої проблеми людини, активного суб'єкта дослідження. Без проблеми людини аналіз і синтез не існує як метод. У природі немає методу. Тому аналіз і синтез необхідно розглядати в тісній єдності з метою людини, зі способом, правилом вирішення його проблеми, з методом. Метод створила тільки людина.

Звичайно, в методі і методики є і поділ цілого на частини, і з'єднання частин в єдине ціле. Але жива, реальна практика дослідження показує, що в аналізі присутній не тільки поділ. До того ж це є не будь-який поділ і наступне з'єднання, а конкретне, яке визначається проблемою і метою людини. Природа на відміну від людини може розділити ціле на частини, але потім знову з'єднати ті ж самі частини, в те ж саме ціле. Тому метод, методики, методології мають сенс і існують тільки в єдності з проблемами людини. Саме наявність людини з його проблемою вимагає і засіб її вирішення, тобто метод, а точніше конкретний його прояв – методику. А це вимагає і конкретного, розгорнутого і детального визначення, інтерпретації, перш за все аналізу, а потім більш чітко проявиться й сутність синтезу.